N°. 153. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag 26 September.

Verslagen van Gedeputeerde Staten.

(*Vervolg van No. 151.*)

Wijders meenen de Ed. Gr. Achtb. Heeren te mogen aannemen, dat het lager onderwijs, in speciaal ook wat betreft de daartoe leidende materiële hulpmiddelen, in vele plaatsen is vooruitgegaan en verbeterd." — Ondertusschen hebben de tabellen, welke op last van het departement van binnenlandsche zaken, voor elke gemeente afzonderlijk, wegens (betrekkelijk?) de gesteldheid der dagen scholen zijn opgemaakt, maar al te zeer doen zien, hoe veel er nog met betrekking tot den staat der gebouwen, zoo wel als in het bestaan der onderwijzers, te verbeteren valt; en kunnen wij niet afzien, te dezen aanzien den wensch uit te spreken, dat èn van de zijde van het rijk, èn ook van den kant der provincie èn uit plaatselijke middelen, daartoe zuinschoots kunne worden bijgedragen." — Alhoewel wij niet ontveinzen dat wij de Ed. Gr. Achtb. Heeren veel liever dezen wensch hoorden uitspreken, dan wij hen bij een voorgaand onderwerp de eventueel te verleenen credieten van een volgend jaar aanspreken zagen; meenen wij echter niet te mogen ontveinzen dat zoo eenige aangelegenheid uit plaatselijke en provinciale middelen behoort te worden bestreden, het dan het lager onderwijs is; daarvoor gelden van het rijk te reclameren, is bijdragen verlangen van ingezetenen uit andere provinciën, en dit, dunkt ons, komt vooral van wege de rijke en begunstigde provincie Holland, niet te pas. Het is, zouden wij meenen, niet meer dan billijk dat de ingezetenen eener provincie zelven zorgen voor het lager onderwijs aan hunne kinderen te geven; en slechts onvermijdelijk kan, onzes erachtens, het inroepen van rijksmiddelen, dat is van de opbrengsten van al de ingezetenen des rijks, regtvaardigen. In ernst, Ed. Gr. Achtb. Heeren van Holland, hoe konden wij, het zij met alle bescheidenheid gevraagd, den wensch uitspreken dat de gelden door al de provinciën, dus ook door het arme Drenthe b. v. opgebragt, aangesproken worden om het lager onderwijs in uwe rijke provincie te gemoet te komen?

» De Leidsche hoogeschool houdt haren te regt verkregen roem staande. — Het getal in de recensie-rol voor dit jaar ingeschreven studenten, bedraagt 669, te weten: letteren 36, geneeskunde 188, regten 257, godgeleerdheid 179, wis- en natuurkunde 9." — Ook van het Athenaeum te Amsterdam wordt met hoogen lof gewaagd.

» Bijzondere melding moeten wij hier nogmaals van het toestand der armen, tot hunne betering en verzachting [illegible] veel wordt gedaan.

» Tot wering van armoede en tot verzachting van het lot der behoeftigen kunnen de Ed. Gr. Achtb. heeren niet ontkennen dat er nog veel te wenschen overblijft; zij hebben zelfs uit de verslagen der plaatselijke besturen ontwaard, dat, in het afgeloopen jaar, de bedeelingen, hier en daar, wederom zijn moeten *vermeerderd* worden.

» De van wege Z. M. met zoo veel nadruk aanbevolen verbetering in de verpleging van krankzinnigen, waarvan in ons vorig verslag reeds werd melding gemaakt, is wel met algemeene belangstelling vernomen, en zal, zoo als wij vertrouwen, voorzeker ook werkdadige medewerking ondervinden; doch moeten wij desniettemin erkennen, daarmede vooralsnog welligt minder gevorderd te zijn dan hier en daar elders, waar men van den grond op, *geheel nieuwe instellingen heeft moeten vestigen, terwijl het bij ons veelmeer op het verbeteren van het reeds bestaande; iets, hetwelk veelal aan grootere bezwaren onderworpen is, dan het eerstgenoemde.*"

» Aha! ziedaar dan de reden waarom alles bij ons zoo verbazend langzaam gaat, waarom de regering sinds 25 jaren zich nog altijd *bezig* houdt met de vervaardiging van een Nederlandsch strafwetboek, terwijl het Fransche, dat ons nog altijd beheerscht, in een paar jaar tijd was gemaakt. Iets te hervormen is aan veel grooter bezwaren onderworpen dan het van nieuws opbouwen. In een wetboek hier en daar een artikel, welks ondoelmatigheid door de ervaring aangetoond werd te veranderen, is veel moeijelijker dan een geheel nieuw wetboek te vervaardigen! In plaatsen, waar men een barbaarsch dolhuis had, een krankzinnigen-gesticht op te rigten is veel moeijelijker dan zulks te doen in plaatsen waar men niets had. Dank zij den Ed. Gr. Achtb. Heeren van Holland, dat zij wel aan goed hebben willen zijn ons dit te leeren. Tot nog toe hadden wij steeds het tegendeel gedacht, wij meenden altijd dat daar, waar men een *dolhuis* hadden dit, indien [illegible] muren tot een krankzinnigen-gesticht gemakkelijk waren, [illegible] rigten kon dan indien men de fondamenten moest. En indien zelfs de muren en fondamenten niet meer bruikbaar waren, indien de grond zelfs ongeschikt was, meenden wij, kon men dat dolhuis, hoe ellendig ook, al ware het slechts om den grond, verkoopen, en den opbrengst eenigermate doen dienen ter bestrijding der kosten van de nieuwe inrigting. Het grootste bezwaar tegen het oprigten van een goed gesticht zal toch wel altijd in het financiële liggen, en dus meenden wij, zonder de belangrijke mededeeling der Hollandsche gedeputeerden, nooit gedacht hebben, dat het op plaatsen, waar men, hetzij reeds muren en fondamenten, hetzij een verkoopbaar erf had, moeijelijker was een nieuw op te rigten, dan daar waar geen van beide werd gevonden. Hoe gelukkig toch dat er Ed. Gr. Achtb. Heeren zijn die den schat hunner rijpe ervaring en langdurige studiën wil voor het publiek gelieven open te stellen!

» Ondertusschen zijn in Zuid-Holland de besturen van Leiden en Delft bereidvaardig gevonden, om der vestiging van twee provinciale krankzinnigen-huizen in die steden, in meer dan een opzigt bevorderlijk te zijn. Gedeputeerde staten hebben de vereischte renseignementen *aan het departement van binnenlandsche zaken* overgelegd, en vermeenen, *op grond van dit alles*, op de krachtdadige medewerking van de provinciale staten-vergadering, ter bevordering van het onderwerpelijk belang te mogen rekenen."

Omdat de gedeputeerden de *renseignementen aan het departement van binnenlandsche zaken* gezonden hebben? Maar moesten dan de provinciale staten die *renseignementen* niet hebben, ten einde met kennis van zaken fondsen te kunnen toestemmen?

Op grond van dit alles vermeenen dan ook de gedeputeerde heeren op de krachtdadige medewerking van de provinciale staten-vergadering te mogen rekenen; — maar wat is *dit alles*, Ed. Gr. Achtb. Heeren? U Ed. Gr. Achtb. noemt niets anders dan de renseignementen die *aan het departement van binnenlandsche zaken* overgelegd zijn, en de bereidvaardigheid der besturen van Leiden en Delft, om der vestiging van twee provinciale krankzinnigen-huizen in die steden, in meer dan een opzigt bevorderlijk te wezen; oordeelt gij *daardoor* de provinciale staten genoegzaam ingelicht om op hunne medewerking te mogen rekenen?

(*Vervolg en slot hierna.*)

EGYPTE.

Alexandrië, 26 aug. De staat van zaken is nog dezelfde, de pacha heeft niets toegegeven, en is geenszins gezind zijne vorderingen [illegible] te stellen. Eer hij zich met verdere [illegible] pacha van het staatsgoed verwijderd worden, dat is het wat hij als [illegible] vast besluit opgeeft. Op de bedreiging dat er eene vereenigde Engelsch-Fransche vloot voor Alexandrië zou verschijnen, moet hij, naar men zegt, geantwoord hebben: dat hij alsdan de haven met eene ketting zou sluiten, en zijnen zoon bevelen naar Konstantinopel op te trekken. Echter mag er aan de waarheid dezer uitdrukking worden getwijfeld, naardien een regtstreeksch tartend antwoord niet in het karakter van den pacha ligt.

(*Allg. Z.*)

TURKIJE.

Konstantinopel, 4 sept. Er heerscht hier diepe rust. De Porte schijnt niet veel op de beloften der groote mogendheden, en vooral niet op derzelver eensgezindheid te rekenen, die toch in eerste plaats noodig zou wezen, zullen zij wezenlijk voor haar intervenièren. Zij betreurt, dat zij niet bij haar eerste besluit volhard en gepoogd heeft, zich zelf zonder vreemde inmenging met *Mehemed-Ali* te verstaan. Men zegt wel, dat de Fransche en Engelsche smaldeelen, die nog steeds voor de Dardanellen liggen, eerlang naar Alexandrië zullen zeilen om den onderkoning te dwingen tot teruggave der Ottomannische vloot, — doch dit is reeds zoo dikwijls gezegd, terwijl zich geen schip in beweging stelde, dat men er aan begint te twijfelen. De Engelschen zouden wel willen [illegible] met *Mehemed-Ali* maken, maar de Franschen beschermen hem, en alzoo gebeurt er niets, dewijl allen vreezen eenen algemeenen oorlog te ontsteken.

(*Allg. Z.*)

RUSLAND.

St. Petersburg, [illegible] Volgens berigten uit Borodino, was den 2den dezer Z. K. H. [illegible] van Pruissen, en den 3den prins *Alexander* der Nederlanden aldaar aangekomen. Op beide dagen, gelijk ook op den 5den, hadden [illegible] en manoeuvres plaats. De [illegible] zeer tevreden over de troepen zijn.

(*St. Z.*)

ZWITSERLAND.

Sitten, *14 sept.* De ongelukkige voorvallen in Zurich hebben den Opper-Walliers nieuwen moed ingeboezemd; zij meenen dat de revolutie in het Vorort zich tot alle hervormde kantons uitstrekken zal, en beschouwen de zaak der voorregten reeds als gewonnen. Al kunnen zij het niet zoo ver brengen, dat de staatsregeling in Neder-Wallis hersteld wordt, zoo vleijen zij zich nu toch met de zekerheid der afscheiding. (*P. A. Z.*)

Zurich, *19 sept.* De leden van den grooten raad, ten getale van 180, zijn thans allen gekozen; onder dezelve bevinden er zich 65 die reeds leden van den vorigen waren. Morgen zal er een nieuwe regeringsraad en een nieuw gezantschap voor den landdag benoemd worden. (*P. A. Z.*)

DUITSCHLAND.

Hannover, *13 sept.* Dezer dagen is er een klein, op aschgraauw papier gedrukt vlugschrift, volgens het titelblad te Frankfort uitgegeven, geteekend: Hannoversche algemeene standenvergadering, Hannoversche residentie-magistraat, en Hannoversche burgers in de provincien. Het geschrift is vol van de heftigste en uitgelatenste invectiven tegen de oppositie, vooral tegen den magistraat der residentie, en is merkwaardig om den buitengewonen schat van scheldwoorden en nieuw gevondene eeretitels, waarmede de schrijver de oppositie belaadt. (Het Amsterdamsche *Handelsblad* zal zich dus wel bijve het boekje te ontbieden, er is uit hetzelve misschien nog wel partij te trekken). De inhoud van de 21 bladzijden kriewelschrift is kortelijk de volgende: De voorstanders der grondwet zijn onbevoegde en onverstandige hervormers, partij-woedigen, roekeloose comedie spelers, demagogische logenaars, lasteraars en spitsvondigen, juristische paradoxen kneders, politische struikroovers die den weg ten goede versperren; woedend en wanhopend dat er een nieuwe weg gebaand is tot den landsvrede; die demagogische kunstreizen naar Bremen, Frankfort en Bremervörde maken, en te Frankfort het groote bondslicht gezien hebben, waarmede zij naar huis werden gejaagt, enz. (*H. C.*)

Stuttgart, *13 sept.* Een Wurtemberger heeft onlangs de marmergroeven van den Pentelikon weder ontdekt, een uur ver van Athene 16 eeuwen lang waren zij onbenuttigd gebleven. (*K. v. u. f. D.*)

PRUISSEN.

Berlijn, *20 sept.* Z. M. de koning heeft aan de schilder *Liepman*, na de ontvangst eener proef van zijnen oliedruk, het volgende kabinetsschrijven doen toekomen: »Niet alleen heb ik reeds langen tijd van uwe uitvinding van oliedruk gehoord, maar mij thans ook met [illegible] derzelver gewigt overtuigd. Van het grootsche, [illegible] verwacht ik [illegible]; intusschen laat ik u thans [illegible] als erkenning uwer verdiensten geworden, en zal de mij overhandigde proef behouden." (*Köln. Z.*)

ENGELAND.

London, *21 sept.* De heer *O'Connel* heeft weder eenen openbaren brief aan de bevolking van Ierland geschreven, waarin hij dezelve op 't dringendst vermaant, om zich, voor zoo veel zij geregtigd is tot de uitoefening van het kies-regt, te laten inschrijven op de kiezers-lijsten, ten einde zich bij de benoeming van parlements leden zoo veel mogelijk te doen gelden, en daardoor de verdere en, gelijk hij beweert, steeds vermeerderende onderdrukking van Ierland te keer te gaan.

FRANKRIJK.

Parijs, *21 sept.* Volgens den *Constitutionnel* zou don *Carlos*, den post op Fransch grondgebied zettende, aan *Lodewijk Philips* eenen brief geschreven hebben. Volgens genoemd dagblad zou don *Carlos*, door de bemiddeling van Frankrijk, het volgende willen bedingen:

1°. Zijne herstelling in al de regten van Spaansch infant, van welke regten eene wet der cortes hem vervallen verklaard had; volgens deze regten is hij en zijne nakomelingschap tot den Spaanschen kroon geregtigd, [illegible] de dochter van *Ferdinand VII* zonder regtstreeksche nakomelingschap overlijden;

2°. [illegible]stelling in het bezit der aanzienlijke hem in Spanje toebehoorende [illegible], welke door eene wet der cortes onder sequester zijn gesteld;

3°. Een pensioen [illegible] zijnen rang, en de bevoegdheid van den prins en zijn gezin, [illegible] Saltzburg in Oostenrijk te vestigen, alwaar de prinses *de Beira* [illegible] bezittingen heeft.

Buitendien verzoekt don *Carlos* [illegible] tegemoetkoming der Fransche regering eenen onderstand in geld.

Op deze voorwaarden wil de prins afzien [illegible] aanspraak op den Spaanschen troon en erkennen het testament van *Ferdinand* en de handelingen der cortes, die de Salische wet afschaffen.

Madrid, *14 sept.* Het gouvernement, de cortes en het publiek, geleid door eenen geest van verzoening, die zich dagelijks meer openbaart, zijn het eens om het uit- van eene bevestiging der *fueros* te erkennen. Dit zal het zekere middel tot bevrediging van een land, hetwelk door de langgerekte [illegible] van den burgeroorlog uitgeput is. Men zegt dat *Mendizabal* aan *Espartero* eenen keerjar heeft gezonden om hem te betuigen hoe gunstig de cortes voor hem gestemd zijn.

Parijs, *22 sept.* In den *Moniteur Parisien* leest men:

Eene telegrafische depêche van den 21sten dezer meldt, dat te Lille in den achtermiddag van den 20sten de orde is gestoord door de wevers, die de stad hebben doorkruist, zonder eenige kreten van te hooren, maar de glazen ingeworpen aan de fabrieken, wier arbeiders zich niet met hen hadden willen vereenigen. De nationale garde en de linietroepen hebben die zamenscholingen verstrooid. Er hebben enige arrestatien plaats gehad. In den ochtend van den 21sten genoot de stad de volmaaktste rust.

Madrid, *15 sept.* Het laatste gedeelte der cortes-zitting van heden is zeer belangwekkend geweest; de ministers hebben onderscheidene wetsontwerpen aangeboden, betreffende de provinciale deputatien, de nationale garde, de vrijheid van drukpers, het onderhoud der geestelijkheid, de hervorming der verkiezingswet, het budget voor 1840. Men spreekt wederom van het ontbinden der cortes.

— De troepen van de koningin van Spanje thans de grenzen bezettende, die voheger door de Carlistische troepen werden ingehouden, heeft de minister van [illegible] bevel gegeven, [illegible] de [illegible] trekkelijkheid [illegible] werken te stellen. Deze bevelen zijn ten uitvoer gelegd in overeenstemming met de Spaansche overheden. (*Moniteur.*)

— De berigten uit Spanje komen alle daarin overeen, dat de ontbinding van de in de Baskische gewesten overgebleven strijdkrachten van don *Carlos* met elken dag nieuwe vorderingen maakt; de onderscheidene bataljons van Navarra en Alava leggen achtereenvolgens de wapens neder, of zoeken de wijk op Fransch grondgebied. *Zariategui*, *Manuel*, *Ripalda*, *Sopelana*, en eenige andere Carlistische bevelhebbers, zijn, met 1800 man infanterie en 250 paarden, langs de Aluder en Saint Michel, Frankrijk binnengetrokken. Deze troepen zijn het overschot van het Navarreesche leger. Het getal der naar Frankrijk geweken Carlisten wordt begroot op 1000 officieren en 8000 soldaten.

— Eene telegrafische depêche uit Tours, van den 21sten, berigt, dat op dien dag de rust te Mans volkomen is geweest en de gewone graanmarkt aldaar zonder ongeregeldheden heeft plaats gehad.

BELGIE.

Brussel, *22 sept.* HH. MM. de koning en de koningin zijn vrijdag kwartier over tien ure te Ostende aangekomen.

— De graaf *d'Oultremont*, Belgisch gezant te Rome, is vrijdag vertrokken om zich op zijnen post te begeven. Hij heeft de reis over Marche en Luxemburg [illegible]

NEDERLAND.

's Gravenhage, *22 sept.* Morgen (maandag) zal de tentoonstelling van schilderijen en andere kunstwerken van levende meesters in deze residentie geopend worden. Naar wij vernemen, zal dezelve zeer luisterrijk zijn, en een grooter aantal uitmuntende kunstwerken bevatten, dan eene der vorige tentoonstellingen te dezer stede. Meest al de voornaamste Nederlandsche kunstschilders hebben voor dezelve stukken ingezonden, gelijk ook een groot aantal Belgische, eenige der beroemdste Fransche en een Engelsche schilder. De fraaije nieuwe zaal, waarin de tentoonstelling thans zal gehouden worden, zal geen geringen luister aan dezelve bijzetten.

— Gelijk vroeger berigt is, zal de zaak van den gewezen stads-ambtenaar te Leiden, *Seijn*, aanstaanden donderdag voor het provinciaal gerechtshof van Holland, 2de kamer, dienen. Reeds zijn de getuigen gedagvaard, die in deze zaak zullen worden gehoord. Onder dezelve noemt men de drie heeren, die gehoord zijn in het proces van den ambtenaar *Backer*, die wegens soortgelijke zaak reeds vroeger teregt gestaan heeft.

Leiden, *21 sept.* [illegible] had hier eene eenvoudige maar treffende akademische plegtigheid plaats, namelijk de plaatsing van het vaandel van de vrijwillige jagers der Leidsche hoogeschool en van het athenaeum te Deventer, in de senaatskamer der hoogeschool. Ten 12 ure verschenen in het groote auditorium de prorector magnificus, de hoogleeraar *Peerlkamp*, met den akademischen senaat, gevolgd door den heer mr. *van den Kloot*, dragende het vaandel, door [illegible] [illegible] [illegible]

vereerende wijze, waarop het teeken, waarom zij gestreden hadden, was ontvangen en zou worden bewaard.

Groningen 20 sept. Op de heden door de staten dezer provincie opgemaakte nominatie van drie personen, ter vervulling van de vacature, ontstaan door het bedanken van jhr. mr. *R. Geelvinck Hz.*, als raadsheer in het provinciaal gerechtshof van Groningen, zijn geplaatst de heeren: 1°. mr. *R. de Rhoer Ottens*, lid der arrondissements regtbank alhier; 2°. mr. *J. J. Meder*, procureur bij de arrondissements-regtbank te Winschoten; 3°. mr. *H. de Ranitz*, procureur bij de arrondissements-regtbank te Groningen.

Harderwijk, 21 sept. Heden zal van hier te water naar Hellevoetsluis vertrekken een detachement, sterk 110 onder officieren, korporaals en manschappen, ten einde aldaar over te gaan aan boord van het schip *de Beurs van Rotterdam*, om met dien bodem naar Oostindie te worden overgebragt. Het bevel over dit detachement is opgedragen aan den van verlof terugkeerenden kapitein der infanterie *Engelen*; zijnde tot medegeleiders bestemd de 2de luitenants *von Geusau* van de infanterie en *von Schubertz* van de artillerie, mitsgaders de officier van gezondheid der 3de klasse, *Bloch*.

Rotterdam, 23 sept. Men verneemt, dat er een ontwerp bestaat, om alhier ter stede eene naamlooze vennootschap daar te stellen, tot oprigting van een patent sleephelling op het eiland Feijenoord, aan gene zijde der Maas. Ongetwijfeld zal dit bericht door allen, die in de zeevaart van Rotterdam belang stellen, met groot genoegen worden ontvangen, daar het hun bedroevend wezen moest, in de laatste jaren zoo dikwerf te ontwaren, dat de schepen, tot de reederij dier stad behoorende, naar elders moesten vertrekken om hersteld of gekoperd te worden, hetwelk niet slechts tot groot ongemak der belanghebbenden verstrekken moest, maar bovendien de ingezetenen dezer stad van vele voordeelen beroofde, welke hun uit den aard der zaak toekwamen. Het voornemen is eene sleephelling op te rigten, hoedanig reeds voorlang in de meeste Engelsche en sommige andere buitenlandsche havens bestaan, waarop de schepen langs ijzeren sporen worden opgewonden, daar de ondervinding bevestigd heeft dat deze inrigting in alle opzigten, zoo wat spoed als voordeel betreft, doelmatiger is dan die welke vroeger in ons land bekend waren. Men ziet het nadere plan deswege algemeen met de grootste belangstelling te gemoet.

— De consul van Groot-Britanje te Rotterdam heeft, dd. 23sten dezer, in de *Rotterdamsche Courant* aangekondigd, dat, ingevolge de nieuwe wet, ter invoering van een verminderd en gelijkvormig brievenport, eene premie van 200 p. st. door de lords der schatkamer, tot den 15 october aanstaande, uitgeloofd wordt, voor de mededeeling van de meest voldoende wijze om zulks tot stand te brengen, en eene van 100 p. st. voor het beste daarop volgende voorstel. De nadere bijzonderheden zijn te vernemen aan het Britsch consulaat te Rotterdam.

Correspondentie.

Het artikel, getiteld: *Het kiesregt, zoo als dat volgens de bestaande grondwet en reglementen thans toegekend wordt*, kan niet worden geplaatst. 1°. Omdat het artikel niet beantwoordt aan het opschrift. 2°. Omdat in hetzelve aanhevelen wordt eene wijze van verkiezing, die niet overeenstemt met het gevoelen der *Arnhemsche Courant*. Verre van die wijze van verkiezing aan te bevelen, zou zij ze afraden. Buitendien behoort men, wil men eene verbetering bekomen, zich onderling eenigermate te verstaan omtrent hetgeen men wil. Indien iedereen iets verschillends voorstelt en aanbeveelt, krijgt men niets. Zonder zich aan te sluiten zet men nooit iets door. Men denke aan het bundeltje pijlen. Wil echter de een of ander een verschillend voorstel doen, zoo geschiede het met zijne handteekening. — De geachte schrijver van het bedoelde artikel gelieve, bij een volgende toezending, de zijne, die wij niet goed kunnen lezen, duidelijk op te geven. Het mogt soms noodig zijn hem persoonlijk omtrent het een of ander aanmerkingen mede te deelen.

— Het artikel, uit Kampen, klagten behelzende tegen de stedelijke regering, aldaarselijk, het stemrecht, kan volstrekt geen recht worden gedaan, omdat de bijgaande brief niet is geteekend. *Een bestendige lezer* [illegible] is geene handteekening.

— De luimige en gansch niet onaardige persiflage, getiteld: *Lierzang, een vrolijk hart ontvloeit ter gelegenheid van het heugelijk verblijf Neerlands geliefden Koning binnen Amstels muren*, mogt soms [illegible] worden opgenomen. Gaarne zouden wij het anders plaatsen, [illegible] wij kennen den burger volkomen het regt toe, om zich te bemoeijen [illegible] dit al dan niet doelmatige besteding der stedelijke fondsen, door de [illegible] opgebragt.

— De brief, mede uit Amsterdam, klagten inhoudende over de groote uitgaven, welke de stedelijke regering zich thans veroorloven zou, alsmede over de kosten die men de burgerij veroorzaakt door haar tot illuminatiën, etc. te noodigen, kan niet worden geplaatst: vermits wij niet inzien dat een burger daartoe genoopt worden kan. Dat men het niet doende, zijne [illegible] verliezen in werpen, moet eerst bewezen worden.

— De schrijver der *Arnhemsche Courant* recommandeert [illegible] ten [illegible], en deelt geene bijzondere inlichtingen [illegible]

Nederlandsche financiewezen mede. Indien men haar in het Duitsch schrijft, verzoekt zij, dat het geschiede met Romeinsche letter.

— *V.* uit 's Gravenhage, had meermalen uit de *Arnhemsche Courant* kunnen zien, dat zij niet gewoon is melding te maken van al de haar toegezonden stukken, noch er den kerten behoud van te vermelden. In den regel maakt zij slechts gewag van de ontvangst, als haar zulks verzocht wordt; tenzij de brieven geteekend waren, dan zorgt zij gewoonlijk dat de tijzender eenig narigt ontvangt. Op *ongeteekende* brieven meent zij volstrekt geen antwoord schuldig te zijn. Zij kan zich het tijdverlies niet getroosten van melding te maken van den inhoud der ontvangen stukken, veel min de redenen op te geven van derzelver niet-plaatsing; de gewone reden echter is, gelijk zij reeds eenige twintig malen onder de rubriek *Correspondentie* zeide: *plaatsgebrek*. De *Arnhemsche Courant* ontvangt menigen dag een dozijn stukken of brieven ter plaatsing, en kan dus slechts zeer weinig opnemen; onder dit weinige behoorde niet het stuk van *V.*

Waterhoogte te Arnhem.

Den 24 Sept. 1 El 6 Palm, 7 Duim, gewassen 7 Duim, gevallen 0 D.
Den 25 Sept. 1 El 6 Palm 8 Duim, gewassen 1 Duim, gevallen 0 D.

Advertentiën.

's Herrenberg, den 20sten September 1839. Op heden overleed, ten gevolge van een allerdroevigst ongeluk, *RUDOLPHUS RODERICH*, in den ouderdom van acht en twintig maanden, op één na het jongste kind van

L. C. J. VAN NISPEN,
E. L. VAN NISPEN,
Geb. *BENDER.*

Eenige Kennisgeving.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN.

1ste Ressort.

Op Maandag den 14den October 1839, zal, ten overstaan van de Notarissen Mr. *J. DE ROO*, en Mr. *H. DIJCKMEESTER*, te *Tiel*, worden overgegaan tot de VEILING, bij *opbod en afslag*, zonder tusschenpoozing van dagen, van DOMEIN-GOEDEREN bestaande in verschillende BOUWHOEVEN, losse BOUW-, WEI- en HOOILANDEN, UITERWAARDEN, BOSSCHEN, RIJSWAARDEN, GRIENDEN, VISSCHERIJEN enz. tot het Agentschap van het Domein te *Tiel* behoorende, en omschreven bij Biljetten en Catalogus N°. 13, welke laatste bij de Agenten van het Domein te *Tiel*, *Arnhem* en *Zutphen*, alsmede bij de Agenten van het Domein in al de Hoofdplaatsen der Provincien verkrijgbaar is gesteld.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE [illegible]

1ste Ressort.

AGENTSCHAP ZWOLLE.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 11den October 1839, des middags ten 12 ure, zal, onder het voorzitterschap van den INSPECTEUR DER DOMEINEN in het Eerste Ressort, door den AGENT VAN HET DOMEIN te *Zwolle*, daartoe behoorlijk geautoriseerd, ten overstaan van STEDELIJK BESTUUR der Stad *Zwolle*, op het Raadhuis aldaar, publiek worden aanbesteed:

Het ONDERHOUD VAN DE STRAATWEGEN, *der* 1ste *klasse in de Provincie Overijssel, voor den tijd van* DRIE JAREN, *hetwelk gerekend wordt aanvang genomen te hebben op den* 1sten Julij 1839, *en te zullen eindigen den* 30sten Junij 1842, *zulks, in* DRIE PERCEELEN, *als*

1°. Het gedeelte STRAATWEG van af de [illegible] der Stad *Deventer* over *Zwolle* tot de *Reest* voor *Meppel* [illegible] *Hilvelthe* tot de *Friesesche grenzen* bij de Kolonie *Veenhuizen*.

2°. Het gedeelte STRAATWEG [illegible] der Stad *Deventer* tot de *Hannoversche grenzen* [illegible]

3°. Het ONDERHOUD [illegible] STRAATWEG der 1ste klasse N°. 2 [illegible] over *Almelo*, *Hengelo* [illegible] de *Pruissische grenzen* [illegible]

De besteding [illegible] inschrijving, met borgstelling, en bij opbod.

De [illegible] bestekken en voorwaarden, zullen, behalve ten [illegible] ondergeteekende, insgelijks ter lezing liggen [illegible] van den Heer ADMINISTRATEUR DER DOMEINEN in het 1ste Ressort te *Arnhem*, ten [illegible] der Heeren

AGENTEN van het Domein te *Arnhem*, *Amsterdam*, *'s Gravenhage*, *Groningen*, *Leeuwarden*, *Tiel*, *Utrecht* en *Zutphen*, in het local van het provinciaal gouvernement van *Overijssel*, ter secretarie van het stedelijk bestuur te *Zwolle*, en in de voornaamste logementen en herbergen van *Overijssel*.

Wijders zullen eenige gedrukte exemplaren van de gezegde bestekken voor de gegadigden kosteloos te bekomen zijn, zoo bij de heeren AGENTEN van het Domein voornoemd, als bij den Ondergeteekende; kunnende de gegadigden tevens de noodige inlichtingen erlangen, zoo ten Kantore van den AGENT te *Zwolle* als bij de OPZIGTERS der *Groote wegen* te *Zwolle* en *Hengelo*.

De Agent van het Domein voornoemd,
W. G. BOVIJ.

Publieke Aanbesteding.

Op Donderdag den 3den October 1839, des voormiddags ten 10 ure, zal, ten huize van *E. B. HARMSEN*, Waarsman op de *Willemspolder*, te *Echteld*, publiek aan den minstnemende worden aanbesteed:

[illegible] bossen
RAJSHOUT, *aan de Kribwerken aldaar*, met
bijlevering van 25,000 KRIBPALEN.

Bestek en Voorwaarden zullen ter lezing liggen bij bovengemelden Waarsman, door wien, twee dagen vóór de besteding, de noodige aanwijzing in loco zal gedaan worden, terwijl nadere informatiën te bekomen zijn bij den Heer *A. J. BEIJERINCK*, te *Lent*.

---

† † † Men is voornemens, op Dingsdag den 1sten October 1839, te
† † † beginnen des morgens precies te 10 ure en vervolgens, in het
† *Zwijnshoofd*, op de Markt te *Zutphen*, ten overstaan van den Notaris Mr. *D. EVEKINK* aldaar, erfhuiswijze te verkoopen:

Eenen zeer netten en allezins wel geconserveerden INBOEDEL, bestaande in eene aanzienlijke hoeveelheid GOUDEN en ZILVEREN WERKEN en andere KOSTBAARHEDEN, extra fijn JAPANSCH PORCELEIN, waaronder veel van het *meerkens*, KRISTAL en GLASWERK, fraai VERLAKT, fijn TAFEL- en BEDLINNEN, welgevulde BEDDEN, KUSSENS en verder TOEBEHOOREN, TAFELS, STOELEN, een KABINET, VLOERKLEEDEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, LEDIKANTEN en toebehooren, extra [illegible] zwaar KOPER en TIN [illegible] van- en daags voor den [illegible] 10 en 12, en des namiddags van 2 tot 4 ure.

---

† † † Op Woensdag den 2den October 1839, des voormiddags ten
† † tien uren, zal men aan het huis N°. 94 in de Rijnstraat te
† *Arnhem*, in het openbaar verkoopen:

Eenen welgeconditioneerden INBOEDEL, bestaande in allerhande MEUBELEN en HUISRAAD, waaronder KAGCHELS en VUURHAARDEN, KOPER en TIN. — Eene MANGEL, eene FORTEPIANO, welgevulde BEDDEN; — GOUD- en ZILVERWERK. — Eene collectie SCHILDERIJEN in Olieverf, van oude meesters, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

Te zien des Maandags en Dingsdags voor de verkooping, van des voormiddags *tien* tot 's namiddags ten *drie* ure.

Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij.

Voor de maand September 1839.

Van [illegible] naar *Arnhem*, den 26 en 28, des morgens te 7 ure.

Van *[illegible]* naar *Nijmegen*, *Presselaardorp* en *Keulen*, den 27 en 29, des morgens te 7 ure.

Van *Keulen* naar [illegible] en *Arnhem*, den 26 en 29, des morgens te 7 ure.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam*, den 27 en 30, des morgens ten 9½ ure.

Bij de aankomst der booten te *Pretsluis* [illegible] schuit rijtuig gereed om de passasiers dadelijk naar *Utrecht* [illegible] te brengen.

Aankomst te *Utrecht* voor of omstreeks 3 ure des [illegible] prijzen der plaatsen, groote kajuit *f* 2,75, voorkajuit *f* 2,10.

Aankomst te *Amsterdam* voor of omstreeks 7 ure des avonds; prijzen der plaatsen, groote kajuit *f* 5 en voorkajuit *f* 4,35.

Het kantoor aan den Rijn is open van des morgens 8 tot 12 ure, en des namiddags 4 tot 8 ure.

De Agent te Arnhem,
B. BLECKMANN.

---

† † † Men verlangt met 1e. November 1839, onder de Gemeente
§ † *Velp*, in een klein Huishouden, als TWEEDE
§ MEID, eene fatsoenlijke BURGER DOCHTER, voorzien van de beste getuigen wegens gedrag en humeur, tevens goed kunnende Naaijen, en met de Wasch omgaan, en voornamelijk Strijken; en, zulks tegen een goed loon, gevenredigd naar de kwaamheden. — Adres in persoon of met franco brieven bij den Heer *BRUNS*, te *Velp* voornoemd.

---

† † † Men verlangt in de nabijheid van *Arnhem*, zoo mogelijk
† † aan den weg naar *Velp*, tegen primo Mei 1840, een
† HUIS, met *zes* KAMERS, KEUKEN, KELDER en MOESTUIN. — Opgave van Ligging en Huurprijs verzoekt men, in *gefrankeerde brieven*, onder de letter P, bij den Boekdrukker *C. A. THIEME*, te *Arnhem*.

TENTOONSTELLING

van

GOBELIN,

van LODEWIJK XVI,

bestaande in *zes Tafereelen*, waarvan de vier eerste aan de gewijde geschiedenis zijn ontleend;

geheel uit Wol en Zijde vervaardigd.

Aanvang *Woensdag den 25sten September* van des morgens 10 tot 1 uur, en des namiddags van 3 tot half zes uur. Entrée *f* 0,49 cents per persoon. Kinderen betalen de helft. Deze expositie zal slechts drie à vier dagen duren, en op de Concert-Zaal te *Arnhem* gehouden worden.

Aan het Publiek en den Boekhandel

brengt de Ondergeteekende, dat bij hem gereed is gekomen en verzonden de TWEEDE DRUK van de voorloopig in de *Arnhemsche Courant* van 25 Augustus aangekondigde *BROCHURE* getiteld:

ORDE.

DOOR

Mr. Dirk Donker Curtius.

De prijs is *f* 0,40.

Voorts zijn weder Exemplaren [illegible]

PLEITREDE

VAN

Mr. Dirk Donker Curtius,

VOOR DEN

HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN,

TEN BEHOEVE VAN

C. A. THIEME,

DRUKKER EN UITGEVER DER *Arnhemsche Courant*,

REQUIRANT IN CASSATIE.

Uitgesproken den 1sten Julij 1839.

De prijs is *f* 0,50.

Deze belangrijke Brochure en Pleitrede kunnen niet *algemeen* in commissie worden verzonden, en gelieven Heeren Boekhandelaren, die dezelve niet mogten hebben ontvangen, ze van naastbij gelegene correspondenten te ontbieden, of *franco* en *voor rekening* van den Uitgever zelven aan te vragen.

Dezelve te verkrijgen [illegible] en Zonen; te 's Gravenhage bij *van Cleef*, *Doorman* en *Pater*; te Leiden bij *van der Hoek*; te Delft bij *de Groot*; te Utrecht bij *van Terveen & zoon* en *van Woudenberg*; te Middelburg bij *van Benthem en Jutting* en *Gebroeders Abrahams*; te Groningen bij *Oomkens*, *Schierbeek* en *van Zweeden*; te Leeuwarden bij *Brouwer* en *Suringar*; te Assen bij *van Trigt*; te Zwolle bij *van Stegeren*; te Deventer bij *Brouwer*; te Zutphen bij *Thieme*; te Doesborgh bij *Kets & Lambrechts*; te Nijmegen bij *Ariens*; te Tiel bij *Campagne* en *van Wermeskerken*; te 's Bosch bij *Hendrikssen & zoon*; te Breda bij *Broese*; te Haarlem bij *Loosjes* en *van Langenhuijsen*; te Amsterdam bij *Coster*; te Amersfoort bij *Klinkenberg & zoon*, en [illegible] te Harderwijk bij *Barends*; te Vlissingen bij *Mestdagh*; te Goes bij *Kleinwens & zoon*; enz. enz.

Arnhem, den 9den September 1839.

C. A. THIEME.

---

te Arnhem bij C. A. THIEME, Boekdrukker.